
Soms bespeur ik in mijn eigen ziel een onuitgesproken wensch, dat de Schrift niet waar mocht zijn, dat de nieuwere kritiek gelijk hebben mocht, en daarin zie ik iets van de geheime vijandschap, die het zondig hart tegen den Heilige gevoelt, en die alleen door het geloof en het gebed overwonnen kan worden (22 december 1888, 136).

In zijn *Gereformeerde dogmatiek* zocht hij een uitweg in de idee van een 'organische inspiratie', die de gedachte van de goddelijke ingeving van de Schrift onverlet liet maar toch ruimte gaf voor de erkenning van de menselijke factor in de totstandkoming van de Bijbel: een correctie op de orthodoxe leer van een 'mechanische inspiratie', die in feite slechts een schijnantwoord gaf op de vragen, door het Schriftkritisch onderzoek opgeworpen. Bavinck beseftte zelf 'dat de organische opvatting beslist niet het afdoende en definitieve antwoord op de vragen betekende'.²² Voor Snouck Hurgronje was de wijze waarop Bavinck met het probleem van de Schriftkritiek omging het zwakke punt in diens beschouwingen. Na lezing van het eerste deel van Bavincks dogmatiek schreef hij dat voor hem de wijze waarop Bavinck de bezwaren tegen zijn Schriftbeschouwing opzij zette bevreemding bij hem wekte:

Mij wil het voorkomen, dat ge u daarvoor een oogenblik van de wetenschap los maakt, door van een algemeen, slechts door sommigen aanvaard beginsel uit, talloze voor een ieder, die onderzoeken kan, blootliggende feiten althans voorloopig te ignoreeren... Zoo mag m.i. de leek redeneeren, en de godgeleerde mag het doen in eene preek, maar niet in een wetenschappelijk betoog (18 juni 1895; 146).

Hoezeer het onopgeloste probleem Bavinck bleef bezighouden blijkt uit een notitie, door hem in 1918 gemaakt in verband met een door hem te houden lezing voor de N.C.S.V. In zijn vroege tijd stond Bavinck nogal kritisch ten opzichte van Kuiper; dat blijkt ook uit de correspondentie met Snouck (vgl. 132, 135). In vele opzichten kwamen later de lijnen van Kuiper en Bavinck samen, maar kenmerklijk is toch onderhuids bij Bavinck een gevoel van distantie blijven bestaan:

22. Aldus J. Veenhof, op grond van een zorgvuldige analyse van Bavincks uitlatingen over dit punt: *Revelatie en inspiratie*, Amsterdam 1968, 545.